

**ZAVOD ZA POLJOPRIVREDU "STIG" POŽAREVAC
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I
VODOPRIVREDE**

BILTEN

Datum: 10.02.2009. Uređivački odbor: Jovan Grozdić dipl.ing., Siniša Stojšić dipl.ing.,
Jorgovanka Vlajkovac, dipl.ing, Stanislava Stanković, dipl.ing,
Aleksandar Stojanović, dipl.ing , Monika Rajčić, dipl.ing.
Zvezdana Jovanović, dipl.ing. i Nenad Vujčić, dipl.ing.

Važan posao: Predsetvena priprema zemljišta

Na našu žalost i postojeću stvarnost zemljoradnička gazdinstva nisu specijalizovana za određene proizvodnje, već se u cilju održavanja gazdinstava bave sa više proizvodnji.

U sistemu ratarenja veoma je važno obezbediti pravilnu smenu useva, što je najbolji uslov za pravilno korišćenje zemljišta, kako iz ekonomskih razloga tako i sa aspekta očuvanja proizvodne sposobnosti zemljišta.

Ove zime smo imali lep period niskih temperatura u trajanju od 20 dana, takozvane ledene dane, gde se temperatura spuštala i do minus 12 oC, sa malim snežnim pokrivačem pa je došlo do izmrzavanja zemljišta u dubljim slojevima. Na tako izmrzлом zemljištu, prolećnu pripremu za setvu je moguće obaviti i sa malim brojem prohoda mehanizacije (rasturanje mineralnih đubriva, setvospremiranje ili drljanje, nikako tanjiranje) pri čemu treba stvoriti fini setveni sloj i sprečiti gubljenje vlage koja se od padavina (kiše i snega) nakupila u zemljištu.

Mali broj prohoda sprečiće gaženje vlažnog zemljišta pa će setva biti kvalitetno obavljena i u pravo vreme, što će omogućiti ujednačeno nicanje posejanog useva. Planirane količine mineralnog đubriva treba rasturiti pre prolećne obrade zemljišta.

Kada ove radne operacije obaviti?

Prvih lepих dana od polovine februara. Ne plašite se da će Vam se rasturena mineralna đubriva isprati u dublje slojeve i biti nedostupna korenovom sistemu gajenih biljaka. Ne budite u zabludi da ćete rano prolećne korove koji su već krenuli suzbiti prohodom setvosremača ili drljače pred samu setvu, samo ćete ih pomeriti, a većina njih će već posle 10 dana nastaviti da se razvijaju koristeći dragocenu vlagu i hranljive materije namenjene gajenoj biljci.

Zapamtite: Mehaničkim i hemijskim merama suzbijamo korove a ne uništavamo, dakle treba ih suzbiti sa što nižim troškovima kako ne bi ugrožavali gajene biljke otimajući im vodu, hranu, toplotu, svetlost i kako ne bi izlučevinama korenovog sistema i nadzemnih delova delovali na gajene biljke (menta ili konjski bosiljak, palamida i dr.).

Veliki broj naših zemljoradnika uzima zemljište u zakup na jednu ili više godina ne poznavajući sastav korova i količine semena kao i rizoma višegodišnjih biljaka u zemljištu. Pripremu zemljišta za setvu treba obaviti što ranije, a usejavanje useva treba obaviti u zakorovljeno zemljište i posle setve a pre nicanja useva (neka je npr. kukuruz već klijao pod uslovom da nije nikao) primeniti uz planirane herbicide "na crno" i 2- 4 litara nekog herbicida na bazi grifosata.

**ZAVOD ZA POLJOPRIVREDU "STIG" POŽAREVAC
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I
VODOPRIVREDE**

BILTEN

Datum: 10.02.2009. Uređivački odbor: Jovan Grozdić dipl.ing., Siniša Stojšić dipl.ing., Jorgovanka Vlajkovic, dipl.ing, Stanislava Stanković, dipl.ing, Aleksandar Stojanović, dipl.ing, Monika Rajčić, dipl.ing. Zvezdana Jovanović, dipl.ing. i Nenad Vujčić, dipl.ing.

Ako ima višegodišnjih širokolisnih korova npr. palamide koja niče već u februaru treba primeniti 4 litara nekog od preparata na bazi glifosata, a ako su prisutni korovi koji niču iz semena 2 lit/ha.

Kasna prolećna priprema pred samu setvu drljačama ili setvospremačima nije povoljna.

Naime: Prilikom ravnjanja (pripreme) setvenog sloja izmrzlo i prosušeno zemljište sa vrhova brazdi prebaciće se u ulegnuća koja su takođe prosušena pa će nam prilikom setve pojedine semenke biti uložene u vlažno zemljište a pojedine u suve depresije i imaćemo neujednačeno nicanje i semenke zapale u suvo zemljište čekaće narednu kišu, a ne znamo kada će je biti.

Kasno ili naknadno nicanje biljaka kada su ranije iznikle biljke zauzele svoju poziciju i već razvile korenov sistem nije povoljno, jer naknadno iznikle biljke daju male klipove kukuruza ili jalove, male glave kod suncokreta, nedovoljno osemenjene, što sve utiče na visinu prinosa.

Svaki zemljoradnik najbolje poznaje svoju parcelu, tip zemljišta, njegove osobine kao i sastav korova, ali ipak razmislite o ovim savetima i preporukama.

Stanković Stanislava dipl.ing.

ZIMSKA REZIDBA VOĆAKA

Obvezna agrotehnička mera

Zimska se rezidba se može izvoditi od opadanja lišća u jesen pa sve do kretanja vegetacije krajem zime i početkom proleća. Pošto je zimska rezidba veoma bitna za buduću rodnost i kvalitet plodova, u voćnjak ne smemo ulaziti bez odgovarajućeg pribora i alata.

Rezidba voćaka je vrlo složen i odgovoran posao, koji se još ni dan danas često ne obavlja dovoljno stručno, jer treba znati kako je za pravilno obavljanje rezidbe potrebno znanja iz morfologije, fiziologije i ponašanja voćaka prema rezidbi. To ne znači da izbegavamo rezidbu voćaka zbog lošeg stručnog znanja jer je i lošije izvedena rezidba bolja nego nikakva.

Kod rezidbe koristite kalem vosak.

Kako se često iz neznanja ili iz razloga što je voćnjak izuzetno veliki, zimskoj rezidbi neretko pristupa već nešto ranije tj. tokom rane jeseni, voćke mogu osetiti svojevrstne posledice. Naime, rezidba u jesen nije tako povoljna jer rane ne mogu potpuno zarasti, pa su podložne napadu bolesti i štetočina i uticaju niskih zimskih temperatura, tako da se zimska rezidba izvodi samo kad temperature ne padaju ispod nule. S druge strane, da na orezanom mestu ne bismo omogućili prodor patogenih mikroorganizama, ista ta mesta odmah po rezidbi trebamo

**ZAVOD ZA POLJOPRIVREDU "STIG" POŽAREVAC
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I
VODOPRIVREDE**

BILTEN

Datum: 10.02.2009. Uređivački odbor: Jovan Grozdić dipl.ing., Siniša Stojšić dipl.ing.,
Jorgovanka Vlajkovic, dipl.ing, Stanislava Stanković, dipl.ing,
Aleksandar Stojanović, dipl.ing , Monika Rajčić, dipl.ing.
Zvezdana Jovanović, dipl.ing. i Nenad Vujčić, dipl.ing.

zaštititi, odnosno premazati kalem voskom. Na taj način potpomažemo brzom zaceljivanju rana nakon čega je i orezana voćka manje podložna negativnom uticaju nepovoljnih ekoloških činioca (mraz, štetočine, bolesti i dr.). kalem vosak se nanosi vrlo jednostavno i u tu svrhu možemo koristiti male četkice s tim da veća rezna mesta moramo premazati dva puta.

U rezidbu samo s ostrim voćarskim alatom!

Vrlo često se dešava da u veliki i vrlo ozbiljni posao zimske rezidbe odlazimo nepripremljeni tj. s neodgovarajućim alatom, jer treba znati kako sve voćarske makaze delimično nagnječe i oštećuju koru i drvo.

To nagnječenje kore i drveta je manje izraženije kada su makaze oštrije. Iako na tržištu postoji veliki broj proizvođača voćarskih makaza, svakako treba napomenuti kako se njima trebaju rezati samo grančice do 30 mm debljine. Svakako da su u tu svrhu najpodesnije profesionalne makaze s dve suprotno postavljene oštrice, koje dobro leže jedna na drugoj (nož na nož). U novije vreme se mogu kupiti i makaze s teleskopskim drškama (koje se mogu produžiti) za rezidbu manje pristupačnih delova krošnje. Za deblje grane i preseke treba, pak, koristiti namenske voćarske testere koje mogu biti povijene (s okvirom) i ravne (bez luka), a kojima testerica može biti preklopna. Testere s listom su praktičnije za provlačenje kroz krošnju,

naročito ako se mogu sklopiti jer su rezaču ruke slobodne za penjanje pa je i verovatnoća povređivanja puno manja.

Osnovni ciljevi rezidbe

Cilj svake rezidbe jeste osigurati krošnji što više svetla. Pored toga, rezidbom trebamo održavati ravnotežu između delova krošnje ograničavanjem bujnijih grana u korist onih manje bujnih. Takođe, rezidbom je nužno regulisati i alternativnu rodnost što podrazumeva pojavu rodnih i nerodnih godina uzrokovanu nedovoljnom ishranom voćaka u rodnim godinama. Rezidbom je takođe bitno regulisati vegetativni i generativni rast, što znači da je potrebno obnavljati rodno drvo s rodnim pupoljcima i nerodno s vegetativnim pupoljcima. Rezidbom se u velikoj meri može uticati na poboljšanje kvaliteta i trajnosti plodova, što znači kako je jednom rečju zimska rezidba neophodan zahvat u voćarskoj proizvodnji i to kao osnovni regulator redovne rodnosti i željenog kvaliteta proizvoda.

U narednom periodu nas čeka puno poslova u voćnjaku, jer voćke, osim što treba pođubriti stajskim i mineralnim đubrivima, treba i adekvatno orezati, ovo posebno važi za mlade voćne zasade kod kojih treba pravilno oblikovati krošnju.

**ZAVOD ZA POLJOPRIVREDU "STIG" POŽAREVAC
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I
VODOPRIVREDE**

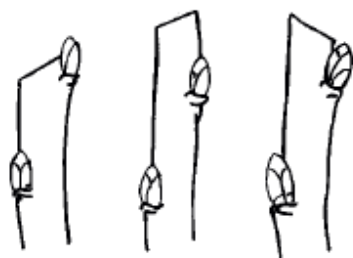
BILTEN

Datum: 10.02.2009. Uređivački odbor: Jovan Grozdić dipl.ing., Siniša Stojšić dipl.ing., Jorgovanka Vlajkovic, dipl.ing, Stanislava Stanković, dipl.ing, Aleksandar Stojanović, dipl.ing, Monika Rajčić, dipl.ing. Zvezdana Jovanović, dipl.ing. i Nenad Vujčić, dipl.ing.

Ukoliko pravilno ne formiramo krošnjju u prve tri, četiri godine, kasnije je to nemoguće ispraviti, jer kod formiranja uzgojnog oblika mladih voćaka treba osigurati i snažan skelet koji će izdržati puno opterećenje rodom. Ukoliko sami niste vični rezidbi, možete se konstultovati sa stručnom službom Zavoda za poljoprivredu "STIG" Požarevac!

Makaze za rezidbu

Nepravilan rez

Pravilan rez

Voćarske testerice

Stojanović Aleksandar dipl.ing.